

Nummer:	101	Opsteller:	O. ten Broek
Titel:	Werkvergunningen en TRA	Eigenaar:	HVK
Datum:	16-4-2018	Corsanummer:	17.112672
Revisie:	V1.3	Arbocatalogus:	

1. Definities en begrippen

Aanvrager	Degene die de werkzaamheden voorbereidt en laat uitvoeren
Gasmeetdeskundige	Degene die de vrijgave-gasmetingen uitvoert
Hoog-Risico-Werkzaamheden	Niet-standaard-werkzaamheden waarbij aanvullende werkafspraken benodigd zijn, zie paragraaf 4
HHR	Hoogheemraadschap van Rijnland
Houder	Degene die de leiding heeft over de uitvoering van de werkzaamheden
Laag-risico-werkzaamheden	Werkzaamheden waarvan de risico's bekend zijn, lager scoren dan 20 in de risicomatrix of waarvan de risico's zijn beheerst in een procedure.
LMRA	Laatste Minuut Risico-Analyse
LOTOTO	Lock-Out-Tag-Out-Try-Out, wijze van veiligstellen, vergrendelen tegen heringebruikname en testen
Medeondertekenaar	Deskundige die de vergunning mede heeft beoordeeld op verzoek van de Verstrekker
NIGO	Niet-installatiegebonden onderhoud
Werkverdeler	De hoogste operationele leidinggevende binnen het gebied waar de werkvergunning van kracht is (ZUI)
Overdrachtsformulier	Geheel of gedeeltelijke overdracht van het werkgeverschap, het toezicht en het beheer aan een derde partij.
Senior	De hoogste operationele leidinggevende binnen wiens gebied de werkvergunning van kracht is (WS)
Toezichthouder	Degene die namens de Verstrekker ter plaatse van de werkzaamheden toezicht houdt
TRA	Taak-Risico-Analyse
Verstrekker	De eigenaar / beheerder van de installatie, het gebouw of het gebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd
Werkvergunning	Het "Formulier Werkvergunning HHR" is de enige geldige toestemming voor de uitvoering van werkzaamheden met vastlegging van de hierbij behorende afspraken tussen de aanvrager, de verstrekker en de houder.

2. Wanneer is een werkvergunning verplicht?

Een werkvergunning is verplicht:

- Bij alle technische, niet-operationele werkzaamheden, ongeacht door wie zij worden uitgevoerd;

- Bij alle werkzaamheden door derden op terreinen die eigendom zijn van HHR en aan installaties die onder het beheer van HHR vallen;
- Bij samenloop van meerdere partijen op elkaars werkgebied of aan één installatie, waarbij dat mogelijk hinder of een verhoogd risico veroorzaakt;
- Bij betreding van besloten ruimten.

3. Wanneer is een werkvergunning NIET verplicht?

- Bij laag-risico-werkzaamheden uitgevoerd door Onderhoud HHR, uitgezonderd in besloten ruimten;
- Bij werkzaamheden in permanente of aangewezen werkplaatsen;
- Bij kantoor- en laboratoriumwerkzaamheden;
- Bij periodieke schoonmaakwerkzaamheden in kantoren, kantines, sanitaire ruimten, laboratoria en werkplaatsen;
- Bij werkzaamheden aan kantoormachines;
- Bij werkzaamheden aan voertuigen;
- Bij werkzaamheden aan installaties die niet onder het beheer van HHR vallen.
- Voor catering en verzorging van automaten voor dranken en eetwaren;
- Voor beveiligings- en bewakingswerkzaamheden;
- Bij het optreden van hulpdiensten¹ tijdens calamiteit.

Bovenstaande uitzonderingen ontheffen de Houder niet van zijn plicht, werkzaamheden aan- en af te melden bij de betreffende contactpersoon.

De werkvergunning ontheft de Houder niet van de bedrijfsvoorschriften en wettelijke bepalingen.

4. Wanneer is een TRA verplicht?

Een TRA is verplicht bij Hoog-Risico-werkzaamheden:

- De risico's niet worden beheerst door een binnen HHR vastgestelde procedure of werkwijze, of
- Als bewust wordt afgeweken van een binnen HHR vastgestelde procedure of werkwijze, en
- Als de werkzaamheden in de onderstaande HHR-risicomatrix een score hebben, hoger dan 20, of
- Als sprake is van elkaar hinderende werkzaamheden, of
- Als wordt gewerkt achter één afsluiter, keerschot of rioolstop welke zonder aanvullende maatregelen kan doorlaten of bezwijken, of
- Bij duikwerkzaamheden, of
- Naar het redelijk oordeel van de Aanvrager of de Verstrekker.

Waarschijnlijkheid	
Te verwachten	10
Zeer wel mogelijk	6
Ongewoon, maar mogelijk	3
Onwaarschijnlijk, maar kan in grensgeval	1
Denkbaar, maar onwaarschijnlijk	0,5
Praktisch onmogelijk	0,2

¹ Bedrijfs hulpverlening, Politie, Brandweer, Ambulancedienst, Rijkswaterstaat.

Blootstellingsduur / frequentie				
Voortdurend				10
Dagelijks (1 à 2 maal per dag)				6
Wekelijks (1 à 2 maal per week)				3
Maandelijks (1 à 2 maal per maand)				2
Jaarlijks (1 maal per jaar)				1
Zeer zelden (< 1 maal per jaar)				0,5
Effect / gevolg				
Letsel	Milieu/kwaliteit	Geluid	Schade	
do(o)d(en)	zeer ernstig	> 85	100.000,=	15
verzuim > mnd	ernstig	80 - 85	50.000,=	7
verzuim < mnd	belangrijk	75 - 80	10.000,=	3
EHBO	gering		1.000,=	1
Risico berekening $R = W \times B \times E$				Klasse
> 400	zeer hoog risico,	Niet uitvoerbaar		1
200 – 400	hoog risico,	Niet uitvoerbaar		2
70 – 200	belangrijk risico,	Nieuwe werkvoorbereiding noodzakelijk		3
20 – 70	mogelijk risico,	Uitvoerbaar met TRA		4
< 20	klein risico,	Uitvoerbaar zonder TRA		5

Zie bijlage **"Fout! Verwijzingsbron niet gevonden."**

5. Overdrachtsformulier

Met het overdrachtsformulier wordt het beheer en het werkgeverschap over een installatie, een gebouw of een gebied geheel of gedeeltelijk overgedragen aan een derde partij.

Een werkvergunning is na overdracht slechts van toepassing op de werkzaamheden en processen die onder het beheer van Rijnland blijven. Hieronder valt ook het vrijschakelen (LOTOTO) van installatiedelen.

Is er binnen de overgedragen installatie, het gebouw of het gebied geen enkel onder Rijnland vallend proces, dan is er geen werkvergunning nodig.

HHR is geen werkgever binnen een overgedragen installatie, gebouw of gebied, voor de niet-werkvergunningplichtige werkzaamheden.

6. Gecombineerde werkzaamheden

Het is toegestaan om één werkvergunning uit te schrijven voor een combinatie van werkzaamheden, mits:

1. De werkzaamheden worden uitgevoerd door één partij, en
2. De werkzaamheden van gelijke aard en risico's zijn, en
3. De beheersmaatregelen en veiligstel-acties identiek zijn, en
4. De Houder overzicht heeft over de verschillende werkplekken, en

5. Alle werkzaamheden in de kolom "Aanvrager" zijn omschreven.

7. Veiligstellen van installatiedelen (LOTOTO)

De Houder mag uitsluitend werken aan installaties en/of in besloten ruimten die zich in een veilige staat bevinden. Het in veilige staat brengen en handhaven is de verantwoordelijkheid van de Verstrekker.

Hiertoe wordt voor aanvang van de werkzaamheden elke mogelijkheid tot vrijkomen van risicovolle energie of gevaarlijke stof weggenomen, wordt middels testen aangetoond dat de installatie daadwerkelijk veilig is, wordt de installatie als zodanig gemarkeerd en worden (indien mogelijk) maatregelen getroffen om ongewilde inbedrijfstelling te voorkomen.

Veiligstellen (Elektrisch)

Elektrisch veiligstellen gebeurt door het scheiden van de betreffende component van de netspanning middels het trekken van zekeringen of het uitrijden van MCC-lades. Indien dit niet van toepassing is, wordt de bi- of multipolaire voedingsschakelaar in de uit-stand vergrendeld met een hangslot. Vervolgens wordt de spanningsloosheid vastgesteld met een tweepolige spanningsmeter. Schakelhandelingen mogen alleen worden uitgevoerd door een Bevoegd Persoon.

Hangsloten worden aangebracht door zowel de Verstrekker als de Houder.

Veiligstellen (Leidingen)

Het veiligstellen van leidingwerk gebeurt door het schoon en drukloos opleveren van leidingwerk, dat vervolgens wordt afgekoppeld of, als dit niet mogelijk is, wordt afgestoken of, als ook dit niet mogelijk is, wordt voorzien van twee afsluitingen waartussen zich een beluchting bevindt.

Veiligstellen (Werktuigen)

Het veiligstellen van zware bewegende delen, snijdende delen en open machinedelen gebeurt middels elektrisch veiligstellen, blokkeren of afschermen.

Veiligstellen (Besloten ruimten)

Ten aanzien van besloten ruimten gelden alle maatregelen zoals genoemd in A&O-fonds [Arbo-catalogus #2](#).

Tenzij anders aangegeven, is een werkvergunning verplicht. Een besloten ruimte wordt veiliggesteld middels afkoppelen, afsteken of dubbel afdichten van leidingwerk, spoelen, ventileren en gasmeten.

Geopende besloten ruimten worden voorzien van het bord:

8. Gasmetingen

Bij het betreden van besloten ruimten, het openen van installaties en andere omstandigheden waarbij explosiegevaar, vergiftiging of zuurstoftekort kan optreden, wordt door of namens de Verstrekker een vrijgavemeting verricht waarvan de resultaten op de vergunning worden aangetekend.

Deze vrijgevemetingen mogen slechts worden uitgevoerd door een bevoegd gasmeetdeskundige met gekalibreerde meetapparatuur waarop in het afgelopen etmaal een bumpstest is uitgevoerd.

Indien door of tijdens de werkzaamheden de samenstelling van de omgevingslucht kan wijzigen, worden continuemetingen uitgevoerd. Hiertoe is eenieder bevoegd.

9. Geldigheid

- Een werkvergunning is geldig gedurende de aangegeven datum en tijd.
- Een werkvergunning wordt verstrekt voor maximaal 1 etmaal.
- Een werkvergunning wordt verlengd middels ondertekening door de Verstrekker. Is de Verstrekker niet ter plaatse aanwezig, dan verlengt hij de kopie werkvergunning en meldt dit telefonisch aan de Houder en aan de Toezichthouder.
- Alle vergunningen, met uitzondering van doorlopende NIGO-vergunningen, vervallen op maandag 07:00.

Elke werkvergunning verliest zijn geldigheid:

- Na het verstrijken van de aangegeven datum en tijd.
- Bij alarm en ontruiming.
- Bij acuut gevaar en onvoorziene risico's.
- Na inlevering bij de Verstrekker.
- Als van de gemaakte afspraken of werkmethoden wordt afgeweken.

10. Beheer van de werkvergunning

Tijdens de werkzaamheden:

- Het origineel van de werkvergunning wordt beheerd door de Verstrekker.
- De kopie van de werkvergunning wordt beheerd door de Houder.
- De werkvergunning en de Houder mogen het terrein niet verlaten gedurende de werkzaamheden.

Na de werkzaamheden:

- Bij beëindiging van de werkzaamheden wordt de kopie ingeleverd bij de Verstrekker.
- De verstrekker archiveert de werkvergunning gedurende drie maanden.
- Als een calamiteit is opgetreden tijdens de werkzaamheden waarop de werkvergunning van toepassing was, dan wordt een kopie gearchiveerd gedurende tien jaar.

11. Niet-installatiegebonden onderhoud (NIGO)

Bij niet-installatiegebonden onderhoud kan de Aanvrager kiezen voor een NIGO-werkvergunning. Deze heeft geen vervalt termijn en kan dus onbepaald worden verlengd. Voorwaarde is wel, dat de Houder zich bij de Verstrekker aan- en afmeldt. Het betrokken personeel dient bekend te zijn met de locatiespecifieke gedragsregels en risico's.

Onder Niet-Installatiegebonden Onderhoud wordt verstaan: alle periodiek terugkerende werkzaamheden aan faciliteiten, niet zijnde procesinstallaties, waarvan de aard en de risico's steeds gelijk blijven en die geen invloed hebben op de processen of bedrijfsvoering.

NIGO-werkzaamheden zijn o.a.:

- Periodiek onderhoud aan verlichtingsinstallaties, liften, deuren, verwarmings- en warmwaterinstallaties, drinkwaterleidinginstallaties, omheiningen, bestratingen, groenvoorzieningen en schilderwerk.
- Periodieke inspecties en keuringen van blusmiddelen, voertuigen, gereedschapsmachines, klimmaterieel, hijsmiddelen en PBM.
- Periodieke niet-installatiegebonden industriële reinigingswerkzaamheden en glaswassen.
- Aquon laboratoriumwerkzaamheden.
- Ongediertebestrijding en jagen.

Voor werkzaamheden die ingrijpen in de bedrijfsvoering (wegafsluiting, uitbedrijfname nutsvoorziening, uitbedrijfname van installatiedelen), kan geen NIGO-werkvergunning worden gebruikt.

12. Taken, Bevoegdheden en Verantwoordelijkheden

Aanvrager

- Eenieder, met uitzondering van de Verstrekker, is bevoegd om een vergunning aan te vragen.
- De termijn waarop een nieuwe werkvergunning wordt ingediend bij de Verstrekker is:
 - a. Tien werkdagen bij preventief onderhoud, modificaties en projecten,
 - b. Twee werkdagen bij correctief onderhoud,
 - c. Geen termijn bij urgente werkzaamheden, niet zijnde a of b.
- De Aanvrager is verantwoordelijk voor een juiste en volledige invulling van de kolom "Aanvrager" en "Houder" en bepaalt of er sprake is van "Hoog Risico".
- De Aanvrager geeft een zo volledig en duidelijk mogelijke omschrijving van de werkzaamheden met behulp van "5 x W": Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarmee.
- De Aanvrager stelt vast welke risico's te verwachten zijn vanuit de werkzaamheden.
- De Aanvrager communiceert de bijzonderheden in de Vergunning met de Verstrekker en de Houder.

Verstrekker

- Alle operationele medewerkers (Zuivering, Watersystemen en Facilitair) zijn bevoegd om als Verstrekker op te treden.
- De Verstrekker is niet de Aanvrager of de Houder.
- De Verstrekker kan de afwikkeling van een werkvergunning weigeren als deze onjuist, onvolledig of te laat is ingediend door de Aanvrager.
- De Verstrekker is verantwoordelijk voor de inhoud van de gehele werkvergunning, tenzij er een Werkverdelers (ZUI) of Senior (WS) ondertekent.
- De Verstrekker is verantwoordelijk voor de coördinatie van de werkvergunningen in het gebied of gebouw dat onder zijn beheer valt.

- De Verstrekker geeft een zo volledig mogelijke omschrijving van de maatregelen door de verstrekken afdeling, rekening houdend met de risico's vanuit de omgeving, de processen, de installatie en belendende werkzaamheden.
- De Verstrekker communiceert de inhoud van de vergunning met de Houder.
- De Verstrekker houdt toezicht op de werkzaamheden of laat dit doen.
- De Verstrekker kan taken en bevoegdheden overdragen, maar niet aan een Aanvrager of Houder.
- Bij Hoog-Risico-werkzaamheden wijst de Verstrekker een Toezichthouder aan.

Toe-zichthouder

- De Toezichthouder bewaakt de veilige werkwijze en werkomgeving ter plaatse van de werkzaamheden.
- De Toezichthouder begeleidt namens de Verstrekker de voortgang en werkwijze tijdens de uitvoering.
- De Toezichthouder is persoonlijk voortdurend ter plaatse aanwezig tijdens de uitvoering van hoog-risico-werkzaamheden.

Werkverdel(er) (ZUI) / Senior (WS)

- Ondertekening door de Werkverdel(er) / Senior is alleen van toepassing op een Hoog-Risico-Werkvergunning (met TRA).
- Alleen de beheerder van het gebied waarop de werkvergunning van toepassing is, is bevoegd om als Werkverdel(er) / Senior te ondertekenen.
- De Werkverdel(er) / Senior verklaart zich met het ondertekenen van de vergunning akkoord met de bijbehorende TRA.
- De Werkverdel(er) / Senior is eindverantwoordelijk voor de inhoud van de werkvergunning en TRA.
- De Werkverdel(er) (ZUI) / Senior (WS) is in het bezit van een geldig diploma VOL-VCA.
- De Werkverdel(er) wint advies in van de Hogere Veiligheidskundige

Mede-ondertekenaar

In geval van de volgende specifieke situaties is een mede-ondertekenaar verplicht:

- Bij inzet van een mobiele hijskraan: de kraanmachinist.
- Bij werkzaamheden met een röntgenbuis of radioactieve bron: de stralingsdeskundige.
- Bij uit- en inbedrijfname van een laagspanningsinstallatie >1.000A: een Werkverantwoordelijke NEN 3140.
- Bij tijdelijke uitbedrijfname van een brandmeldinstallatie: het hoofd BHV.
- Bij tijdelijke uitbedrijfname van een detectiesysteem: een medewerker van de Centrale Regelkamer.

Houder

- De Houder tekent de werkvergunning af als hij hem begrepen heeft en akkoord is met de inhoud.
- De Houder voert de werkzaamheden uit conform de vergunning en eventueel de TRA.
- De Houder beëindigt de werkzaamheden per direct bij acuut gevaar of wanneer de omstandigheden zodanig anders zijn of zich wijzigen dat de middels de vergunning vastgestelde voorwaarden niet meer voldoen.

13. Bekrachtiging

De laag-risico-vergunning wordt geldig gemaakt middels handtekeningen van:

- De Aanvrager;
- De Verstrekker;
- De Houder;

De hoog-risico-vergunning wordt geldig gemaakt met een aanvullende handtekening van:

- De Werkverdelers (ZUI) / Senior (WS)

In geval van de voorwaarden voor mede-ondertekening zoals bedoeld in §0:

- De Mede-Ondertekenaar.

De TRA wordt geldig gemaakt middels handtekeningen van:

- De Aanvrager
- De Verstrekker
- De Werkverdelers (ZUI) / Senior (WS)
- De Houder

14. LMRA

Door de Houder wordt, voor aanvang van de werkzaamheden en na elke significante wijziging in de werkomgeving of werkmethode, aan de hand van de werkvergunning en i.v.t. de TRA gecontroleerd of de werkzaamheden in de aanwezige situatie en met de beschikbare middelen veilig kunnen worden uitgevoerd.